

elkészült fejlesztéseiket, infrastruktúrájukat tudták felajánlani a kisebbek javára, arra a mintára, amelynek maguk is hasznélvezői voltak.

5. A mennyiségi mellett a minőségi digitalizálás kutatása is erőteljesen fejlődik.

Olyan digitalizálási eljárások, eszközök fejlesztése folyik, amelyek a minél hűebb képalkotást célozzák: több irányból történő felvételek digitális szerkesztése révén akár 3D-s felvételek szolgálják a hitelességet, a távoli kutathatóságot, egy-egy képnél például az ecsetvonások iránya, az anyag textúrája is hűen visszaadható. Ugyanakkor olyan készülékek is elérhetőek a piacon, amelyek a terepmunkát segítik, hordozható kivitelben készülnek, és az elszigetelt, a tudományos vagy közérdeklődéstől is elzárt gyűjtemények kampányszerű digitalizálása is megoldható velük.

6. A digitalizálás alkalmazása egyre kreatívabb.

Újabb és újabb gyűjtemények hozhatók létre a meglévő digitális objektumokból, tananyag fejleszthető körükük, virtuális tematikus kiállításokat lehet létrehozni és lassan a tudományos kutatási és kiadási tevékenység is ráépül ezen objektumok milliárdjaira.

Bálint Ágnes

Tiszántúli Református Egyházkerület

Nagykönyvtára és Teológiai Szakkönyvtára

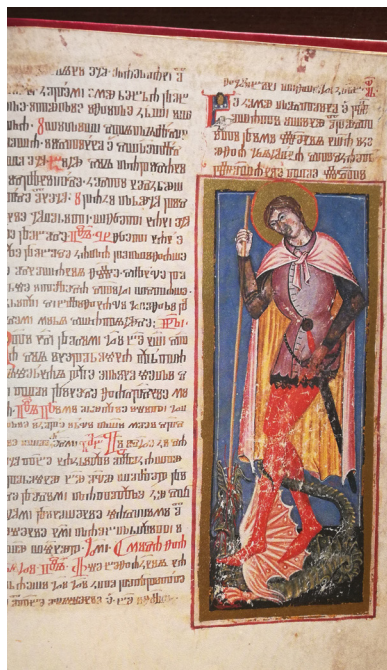
KÖNYVTÁRAK A FENNTARTHATÓSÁGÉRT – ZÖLD UTAT A JÖVŐNEK

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár 2017. augusztus 31-én hatodik alkalommal szervezte meg Hagyományok és kihívások című szakmai napját. A sorozaton belül az idei program tematikus címe Zöld utat a jövőnek – Könyvtárak a fenntarthatóságért.

A fenntartható fejlődés és a zöld szemlélet kialakítása a társadalom egészét érintő problémakörként a könyvtárak felelősségének kérdését is felveti. Az új technikai kihívások mellett a könyvtári szolgáltatások hatékony működtetése során egyre nagyobb hangsúly helyeződik a hu-

mánökológiai szempontok figyelembevételére és a környezettudatos gondolkodásra, amely a könyvtárak fejlődési irányát is kijelöli.

A konferencia fő céljaként azt jelölték meg, hogy összefoglaló képet nyújtson a hazai és a nemzetközi „zöld könyvtári” törekvésekről, eredményekről az IFLA célkitűzéseinek tükrében. A délelőtti előadások Dr. Darázs Lénárd egyetemi docens, az ELTE általános rektorhelyettesének megnyitójával kezdődtek. Beszédében hangsúlyozta, hogy a fenntarthatóság korunk egyik legnagyobb kihívása, és hogy az ELTE elkötelezett ebben az irányban. Ezt mi sem bi-

Glagolita horvát misszálé
reprint Szent György-ábrázolása.
Az eredeti az isztambuli
Topkapai Palotában található.

zonyítja jobban, mint hogy a könyvtár épülete nemrég esett át energetikai felújításon. Kálóczi Katalin, az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár főigazgatója kiemelte zöld szemléletű minőségirányítási tevékenységüket, illetve azt, hogy külön Zöld könyvtár munkacsoport dolgozik az intézmény hatékony és ökológiai szempontokat figyelembe vevő működésén.

Barátné dr. Hajdu Ágnes, Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke; az IFLA igazgatótanácsának tagja, az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet tanszékvezetője előadásának címe: Könyvtári támogatás az ENSZ fenntartható fejlődési céljaihoz. IFLA projektek és akciók. Beszédében a lengyelországi Wrocławban, augusztus 19-től 25-ig tartott IFLA (Könyvtári Egyesületek és Szervezetek Nemzetközi Szövetsége) konferencia eredményeire is kitért. Az elnök asszony hangoztatta az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célokban és az MKE által is aláírt Lyoni nyilatkozatban megfogalmazott fenntarthatóság irányvonalának fontosságát. Megtudtuk, hogy az IFLA minden évben meghirdeti a legzöldebb könyvtárak számára az IFLA Green Library Awardot, a díjat tavaly a közösségi erővel felújított mexikói El Pequeño Sol ecological library kapta.

Ritter Dávid, az ELTE Informatikai Igazgatóságának igazgatója a smart egyetem témáját ismertette, amelyben a könyvtár mint információs

hub funkcionálna.

Dubniczky Zsolt, az ELTE BTK Történeti Intézet Szekfü Gyula Könyvtárának munkatársa átfogó képet adott a zöld könyvtárakról. A már említett IFLA Green Library Award mellett kiemelte, hogy Magyarországon is létezik hasonló elismerés – nem csak könyvtárak számára –, a Magyar Telekom DELFIN-díja (Díj egy Elkötelezett, Fenntartható, Innovatív Nemzedékért). Az itthoni helyzetkép ismertetésekor néhány könyvtár környezettudatos tevékenységét is kiemelte. A környezettudatosságnak négy alappillére van: az épület korszerűsítése, a működéssel kapcsolatos fenntartható megoldások, a szemléletformálás és a környezettudatos közösség építése. Néhány ötletet is megosztott a hallgatósággal, amelyek közül többet már megvalósítottak magyar könyvtárakban is: esővízgyűjtők kialakítása és kölcsönkerékpárok beszerzése, zöld olvasóterem létesítése. A plenáris ülést Mátyás Melinda, az ELTE Egyetemi Könyvtár könyvtárosa zárta, aki egy digitalizálási projektet mutatott be Beszédes Kálmán 19. századi festő és grafikus digitalizált rajz-, kézirat-, és írásos hagyatékán keresztül.

Délután két szekcióban folytatódott a szakmai nap: A könyvtár mint a fenntartható építkezés része, illetve az Intelligens technológiák, megoldások, „zöld” tartalmak – témák közül választhattak a résztvevők. Szick Sándor, az

ELTE Műszaki Főigazgatóságának beruházási igazgatóhelyettese az ELTE Egyetemi Könyvtár épületén végzett energetikai felújításról adott árnyaltabb képet. Az épület 1876-ban eredetileg is könyvtárnak épült, ma már műemlék. A renoválas időszzerű volt, mert az elmúlt közel harminc évben ilyen irányú fejlesztés nem történt. A könyvtár immár gazdaságosabban üzemel, megtörtént a nyílászárók cseréje, a fűtési rendszer korszerűsítése és a napfénytető felújítása is.

Magyarországi könyvtárak munkatársai számoltak be zöld könyvtári tevékenységükről – ha még nem is tömegesen, de elindultak környezettudatos könyvtári kezdeményezések, beruházások, illetve a munkatársak és a társadalom

szemléletformálása. Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, komposztálás, kertek kialakítása, víz- és energiatakarékosság, kerékpáros közlekedés támogatása; rendezvényeken a műanyag táányérok és evőeszközök helyett egyéb alternatívák, például biológiailag lebomló, komposztálható megoldások alkalmazása stb. A szakmai nap kiállítói, szponzorai: az EBSCO Information Services, az Egyetemi Könyvtárért Alapítvány, az Ex-Libris, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete és a ProQuest voltak.

(Az összefoglalás a MaNDA cikke alapján készült: <https://goo.gl/UWxprb>)

Endrész Katalin

Apor Vilmos Katolikus Főiskola Könyvtára

MÚZEUMPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZI GYŰJTEMÉNYBEN

A Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény múzeumpedagógiai foglalkozásokat szervezett 5-8. osztályos tanulók számára. A gyűjtemény kiállítótereiben pünkösöd előtt tizenegy alkalommal vártuk a tanulókat „A gótikus templom felépítése” című múzeumpedagógiai órákra. A 45 perces foglalkozások alatt a tanulók megismerkedtek a gótikus stílus és a gótikus templomok jellemzőivel. Játékos formában, kirakók, feladatok, kvízzjátékok segítségével megtanulták, hogyan „épül” fel a gótikus templom, ismerkedtek a Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény egyházművészeti kiállításának anyagával, ezáltal ezek a tárgyak számukra többé már nem csak kiállítási tárgyak, hanem helyüket is ismerik a templomban. Gyarapították ismereteiket arról,

hogy az egyes tárgyaknak a templomon belül milyen funkciói voltak és vannak, mire használták és mire használják ma is legtöbbjüket.

A múzeumpedagógiai foglalkozásokhoz sikerült olyan anyagokat elkészíttetni, amelyek a gyerekek nagy élvezettel használtak. A sárospataki gótikus bazilikát ábrázoló puzzle, valamint egy kvízzjáték anyaga sikert aratott. A foglalkozás végén a gyerekek az elhangzott információk alapján totót töltöttek ki, felmérve, mi mindent jegyeztek meg a foglalkozáson.

Kelecseny Mónika
Római Katolikus Egyházi
Gyűjtemény Könyvtára,
Sárospatak